

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Dostępność witryn internetowych instytucji publicznych dla osób niewidomych

- raport Rzecznika Praw Obywatelskich

Opracowanie: Krzysztof Wiśniewski

Współpraca: Anna Błaszczak, Izabela Błaszczyk, Mirosław Wróblewski

Warszawa, marzec 2010 r.

I. WSTĘP

Likwidacja barier pomiędzy niepełnosprawnymi, a pełnosprawnymi obywatelami należy do szczególnych obowiązków demokratycznego państwa prawa, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Z listów trafiających do Rzecznika Praw Obywatelskich wynika, że zarówno obowiązujące przepisy ustawowe, jak i wykonawcze nie są w stanie zapobiec faktycznej dyskryminacji osób z niepełnosprawnością, zauważalnej przy edukacji osób niepełnosprawnych, zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, zabezpieczaniu ich konkurencyjności na rynku pracy, a także korzystaniu z podstawowych praw i wolności obywatelskich takich jak np. dostęp do informacji. Osoby niepełnosprawne mają zasadnicze trudności w uczestniczeniu w życiu publicznym, w korzystaniu z dóbr kultury, w dostępie do komunikacji.

Funkcjonalność oraz dostępność publicznych serwisów internetowych wiąże się z oczywistą poprawą jakości życia codziennego osób niepełnosprawnych. Poprzez ułatwiony dostęp do informacji czy usług można stworzyć osobom niewidomym warunki do realnego udziału w życiu społecznym. Z uzyskanych przez Rzecznika informacji wynika jednak, że urzędy i instytucje państwowe wciąż w zbyt małym stopniu uwzględniają potrzeby użytkowników niepełnosprawnych w prowadzonych przez siebie witrynach internetowych i oferowanych usługach elektronicznych.

Problem ten nabiera dodatkowego znaczenia w kontekście przepisu art. 61 ust. 1 Konstytucji RP, zgodnie z którym obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Nie ulega wątpliwości, że szczególną rolę w urzeczywistnianiu prawa do informacji odgrywają dziś środki masowego przekazu, w tym strony i serwisy internetowe. Znaczenie tego nośnika informacji stało się na tyle istotne, iż w doktrynie utrwalił się pogląd, zgodnie z którym organ administracji nie jest obowiązany udzielić informacji, gdy jest ona powszechnie dostępna, np. w Internecie¹. Nie można jednak nie zauważyć, że sposób prezentowania zasobów na stronach i serwisach internetowych ma istotny wpływ na to, czy zawarta w nich informacja będzie w praktyce faktycznie dostępna dla wszystkich obywateli.

Na powyższy problem zwrócili uwagę także ministrowie państw członkowskich Unii Europejskiej, którzy w deklaracji z dnia 11 czerwca 2006 r. zatwierdzonej podczas Konferencji Ministerialnej Rady Europejskiej i Komisji Europejskiej w Rydze zobowiązali się do promowania i zapewnienia dostępności wszystkich publicznych stron internetowych do roku 2010 poprzez zapewnienie zgodności z odpowiednimi ogólnymi standardami i wytycznymi dotyczącymi dostępności stron internetowych określanymi przez konsorcjum W3C.

---

¹ W. Sokolewicz [w:] L. Garlicki, red., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz. Tom II*, Wydawnictwo Sejmowe, Warszawa 1999,

Wzrost znaczenia Internetu na tle innych mediów elektronicznych nie ulega wątpliwości. Jako źródło informacji i rozrywki może w niedługim czasie zastąpić inne środki masowego przekazu. W tym kontekście decydująca jest szeroka dostępność warunkowana nie tylko niskim kosztem akcesu, ale również przygotowaniem informacji w taki sposób, który nie będzie dyskryminował użytkowników niepełnosprawnych. Trudno dziś wyobrazić sobie sprawne działanie jakiegokolwiek instytucji (publicznej czy prywatnej) bez stale aktualizowanego serwisu internetowego. Jednak to, co dla większości użytkowników sprawia wrażenie estetycznej i funkcjonalnej strony internetowej, bywa całkowicie niedostępne dla osoby niewidomej. Dlatego też celem niniejszego raportu jest przedstawienie realnej dostępności witryn internetowych instytucji publicznych dla osób niewidomych.

II. METODOLOGIA RAPORTU

W ostatnim czasie promowano specjalny program do tworzenia stron internetowych dostosowanych do potrzeb osób niewidomych. Wspomniany program wyposażony jest w funkcje diagnozowania witryn internetowych pod kątem ich dostępności. To przydatne dla informatyków narzędzie można znaleźć pod adresem: <http://jigsaw.w3.org/css-validator/>.

Dla celów niniejszego raportu wszystkie wymienione poniżej strony zostały przebadane przez osobę niewidomą, metodą ręczną przy użyciu programu Window-Eyes 6.1.

Badane witryny instytucji publicznych podzielono na dwie kategorie:

- MINISTERSTWA
- INNE INSTYTUCJE I URZĘDY PAŃSTWOWE

Dla lepszego zrozumienia raportu należy omówić kilka użytych w nim pojęć. Program Window-Eyes umożliwia nawigację po stronie internetowej przy użyciu tzw. „gorących klawiszy window-eyes” przyporządkowanych do poszczególnych liter bądź innych znaków klawiatury. W trakcie nawigacji Program wypowiada następujące komunikaty:

- NAGŁÓWEK - do którego przenosimy się za pomocą litery „H” - wstawia kursor na początku informacji. Inne używane przez ten program komunikaty to: TABELA, RAMKA, LISTA.

Dzięki udźwiękowionym komunikatom osoba niewidoma ma możliwość zapoznania się z treścią zamieszczoną na stronie internetowej. Witryny instytucji publicznych zostały zbadane głównie pod kątem obecności wyżej wymienionych ułatwień w nawigacji, niezbędnych dla osoby niewidomej. Ponadto, ocenie poddano występowanie na stronie tzw. „niezidentyfikowanych przycisków”, które utrudniają pracę programów czytających. W trakcie przeprowadzonej analizy zwrócono uwagę na dostępność takich treści jak: dane teleadresowe instytucji i zamieszczane na stronie aktualności. Każdą z przebadanych witryn internetowych oceniono w 5-punktowej skali.

III. MINISTERSTWA

1. *Witryna Ministerstwa Edukacji Narodowej* <http://www.men.gov.pl>

Witryna internetowa Resortu Edukacji posiada przyciski LISTY, które wyróżniają poszczególne sektory strony. Niestety, w serwisie brakuje nagłówków wyróżniających poszczególne komunikaty bądź, pozwalających na szybszy przegląd strony, przycisków TABELI. Na stronie głównej znajdują się aktualności. Każdy z komunikatów jest zaopatrzony w dwa odnośniki, na dole i na górze materiału. Przy ich pomocy osoba niewidoma może zapoznać się z pełną treścią dokumentu. Treść artykułów jest dostępna na stronie internetowej (nie wymaga zapisywania pliku na dysku komputera). Z powodu braku odpowiednich przycisków nawigacyjnych proces wyszukania aktualnych wiadomości jest jednak wydłużony. Na stronie głównej znajduje się odnośnik do sekcji 'kontakt'. Po kliknięciu w ten odnośnik, dane teleadresowe można odnaleźć korzystając z zamieszczonego nagłówka. Nagłówki wyróżniają również inne grupy informacji zawarte w dziale kontakty. Witryna nie posiada niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ●

2. *Witryna Ministerstwa Finansów* <http://www.mf.gov.pl>

Witryna internetowa Resortu Finansów posiada nagłówki wyróżniające komunikaty zawarte na stronie głównej serwisu, oraz przyciski LISTY, które jednak - ze względu na złe rozmieszczenie - nie spełniają swojej roli. Na początku każdego artykułu umiejscowiony jest odnośnik, który przenosi użytkownika do pełnej treści dokumentu. Artykuły opublikowane na stronie resortu są dostępne w całości oraz opatrzone nagłówkiem. Odnośnik do sekcji 'kontakt' znajduje się na stronie głównej. Po jego kliknięciu, wykorzystując przyciski NAGŁÓWKÓW, można szybko znaleźć dane teleadresowe. Wadą serwisu Ministerstwa Finansów jest duża ilość niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ●

3. *Witryna Ministerstwa Gospodarki* <http://www.mg.gov.pl>

Ministerstwo Gospodarki posiada dwie witryny, ogólnodostępną oraz zgodną z WAI (dedykowaną osobom niepełnosprawnym). Pierwszy z wymienionych serwisów nie jest łatwo dostępny dla osoby niewidomej. Na stronie głównej znajdują się dwa przyciski TABEL. Pierwszy

z nich jest wadliwy (nie koresponduje z programem czytającym), natomiast drugi wyróżnia grupę odnośników dotyczących kontaktu z ministerstwem. Po kliknięciu w odnośnik można zapoznać się z całością dokumentu z poziomu serwisu (bez potrzeby zapisywania dokumentu na dysku komputera). Odnośnik 'kontakt' jest wyróżniony przy pomocy przycisku TABELI, jednak po jego kliknięciu (w celu odnalezienia danych teleadresowych) brakuje przycisków umożliwiających szybką nawigację. Na stronie ministerstwa nie ma niezidentyfikowanych przycisków.

Wersja w założeniu zgodna z WAI w rzeczywistości nie jest przystosowana do potrzeb osób niewidomych. Zamieszczone na witrynie przyciski NAGŁÓWKÓW nie korespondują z programem czytającym. W serwisie dedykowanym osobom niepełnosprawnym brakuje odnośnika dotyczącego aktualności, właściwie oznaczone są wyłącznie dane kontaktowe. Przy takim systemie tworzenia stron internetowych powstaje dodatkowe pytanie, czy oba serwisy będą jednocześnie aktualizowane.

Ocena witryny: ● ●

4. *Witryna Ministerstwo Infrastruktury* <http://www.mi.gov.pl>

Witryna Resortu Infrastruktury nie spełnia wymagań dostępności dla osób niewidomych. Aby znaleźć dział poświęcony aktualnościom, należy przejrzeć całą stronę resortu. Każda z zamieszczonych informacji poprzedzona jest krótkim wstępem, poniżej którego umieszczony jest odnośnik do dalszej części komunikatu. Takie rozwiązanie znacznie wydłuża czas poszukiwania informacji. Na stronie głównej znajduje się odnośnik „kontakt”. Dział ten nie jest jednak odpowiednio oznakowany (brak przycisków nawigujących). Same dane teleadresowe nie odbiegają od ogólnie przyjętych standardów. Na stronie pojawia się wiele odnośników, których programy wspomagające nie odczytują oraz niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ●

5. *Witryna Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego* <http://www.mkidn.gov.pl/>

Resort Kultury i Dziedzictwa Narodowego posiada stronę w pełni przystosowaną do potrzeb niewidomych użytkowników i wyróżnia się pod tym względem spośród wszystkich instytucji publicznych. Wyszukiwanie aktualnych informacji, a także odczyt zamieszczonych artykułów jest możliwy dzięki umieszczonym na witrynie przyciskom NAGŁÓWKÓW. Po kliknięciu w interesujący użytkownika odnośnik jego tekst znajduje się na początku strony, co znacznie skraca czas jego odszukania. Treść dokumentu dostępna jest z poziomu strony internetowej (nie

wymaga zapisywania dokumentu na dysku komputera). Podobnie rozwiązano kwestię kontaktu z resortem - po kliknięciu w odnośnik „kontakt” na stronie głównej, użytkownik zostaje przeniesiony na podstronę, gdzie przy użyciu NAGŁÓWKÓW szybko odnajduje potrzebne informacje. Witryna MKiDN nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

6. Witryna Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego <http://www.nauka.gov.pl>

Witryna Resortu Nauki i Szkolnictwa Wyższego posiada funkcje umożliwiające szybką nawigację. Taką rolę spełniają zamieszczone na niej przyciski NAGŁÓWKÓW. Po przejściu na podstronę „aktualności” niewidomy użytkownik znajdzie komunikaty resortu opatrzone nagłówkami i odnośnikami, które pozwalają zapoznać się z treścią dokumentów. Na stronie internetowej resortu zamieszczone są pełne teksty komunikatów. Niestety większość informacji znajduje się pod ostatnim nagłówkiem, co wydłuża czas wyszukiwania. Podobny problem dotyczy kwestii kontaktu z ministerstwem. Odnośnik do danych teleadresowych został umieszczony na stronie głównej. Ponadto w serwisie występują liczne odnośniki, których program udźwiękwiający nie jest w stanie zidentyfikować.

Ocena witryny: ● ● ●

7. Witryna Ministerstwa Obrony Narodowej <http://www.mon.gov.pl>

Witryna Resortu Obrony Narodowej nie jest przystosowana do potrzeb niewidomych użytkowników, ponieważ nie posiada ułatwień w nawigowaniu po serwisie. Zamieszczone na stronie dane (w tym aktualności i dane kontaktowe) nie zostały właściwie wydzielone (brak przycisków TABEL, RAMEK, LIST) przez co wyszukiwanie informacji jest wyjątkowo pracochłonne. Tekst komunikatu, do którego przenosi odnośnik pojawia się na dole strony co dodatkowo utrudnia jego odczytanie. Witryna nie zawiera niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ●

8. Witryna Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej <http://www.mps.gov.pl>

Witryna Resortu Pracy i Polityki Społecznej oprócz wersji standardowej posiada także serwis dla osób niedowidzących. Strona podstawowa zawiera przyciski NAGŁÓWKÓW, które wyróżniają zarówno poszczególne sekcje, jak i aktualne informacje. Po kliknięciu w odpowiedni odnośnik

tekst artykułu pojawia się na końcu strony. Komunikaty opublikowane na witrynie resortu są dostępne w całości (bez konieczności ich zapisywania na dysku komputera). Oznaczenia zastosowane na stronie dedykowanej niepełnosprawnym są identyczne. Odnośnik „kontakt” znajduje się na stronie głównej. Po kliknięciu w link dotyczący danych teleadresowych użytkownik przy pomocy nagłówków łatwo odnajduje informacje umożliwiające kontakt z ministerstwem. Badany serwis nie posiada nienazwanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

9. Witryna Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi <http://www.minrol.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi nie została wyposażona w niezbędne narzędzia nawigacyjne, co wpływa na tempo wyszukiwania informacji. Komunikaty i aktualności są w całości wyświetlane na stronie głównej. To rzadki sposób publikowania materiałów, gdyż większość instytucji umieszcza na stronie startowej jedynie ich fragmenty. W przypadku publikowania całości komunikatu osoba niewidoma ma trudność ze znalezieniem informacji z przed kilku dni. Taka konstrukcja serwisu tym bardziej wymaga zamieszczenia klawiszy nawigacji. Na stronie głównej zamieszczono odnośnik „kontakt”, jednak wyszukiwanie informacji teleadresowych pochłania dużo czasu, gdyż znajdują się one na samym dole strony. Witryna nie zawiera niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

10. Witryna Ministerstwa Rozwoju Regionalnego <http://www.mrr.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Rozwoju Regionalnego również nie posiada przycisków NAGŁÓWKÓW, TABEL, LIST i RAMEK usprawniających korzystanie z serwisu. Na stronie głównej znajduje się sekcja aktualności. Użytkownicy mogą zapoznać się z początkiem artykułu, a po skorzystaniu z odnośnika z całą jego treścią. Użytkownik niewidomy nie ma zasadniczych problemów z wybraniem odpowiedniego odnośnika. Na stronie głównej resortu umieszczono link „kontakt”. Dane teleadresowe znajdują się jednak na dole strony, co wydłuża czas poszukiwania informacji. Dodatkowym mankamentem badanej witryny jest duża ilość niezdefiniowanych odnośników. W serwisie pojawiają się także przyciski zawierające niepotrzebne znaki, które utrudniają ich odczytanie przez program udźwiękawiający.

Ocena witryny: ● ●

11. *Witryna Ministerstwa Skarbu Państwa* <http://www.msp.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Skarbu Państwa umożliwia szybką nawigację osobie niewidomej. Na stronie resortu znajdują się przyciski NAGŁÓWKÓW, które wyróżniają poszczególne sekcje strony oraz aktualności. Pod nagłówkiem oznaczającym kolejny artykuł znajduje się link do tekstu oraz krótka informacja odnośnie do treści komunikatu. Po skorzystaniu z odnośnika użytkownik przenosi się na stronę z całym tekstem dokumentu. Niestety pełne informacje znajdują się pod ostatnim nagłówkiem, co wydłuża proces uzyskiwania informacji. Teksty zamieszczone na stronie resortu są dostępne bez potrzeby ich zapisywania na dysku komputera.. Podobna sytuacja występuje w sekcji „kontakt”. Witryna nie posiada niezidentyfikowanych przycisków.

Strona resortu posiada również wersję tekstową. Klikając w odnośnik do pełnej treści dokumentu znajdziemy go pod jednym z pierwszych nagłówków. Taki stan dotyczy jednak tylko działu aktualności.

Ocena witryny: ● ● ● ●

12. *Witryna Ministerstwa Sportu i Turystyki* <http://www.msport.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Sportu i Turystyki nie spełnia standardowych wymagań nawigacyjnych. Na stronie brakuje przycisków NAGŁÓWKÓW, LIST i RAMEK. Witryna posiada jedną tabelę, która nie spełnia swojej roli. Aktualności ministerstwa znajdują się na stronie głównej (w postaci linków z tytułami dokumentów). Po skorzystaniu z odnośnika na dole strony wyświetla się cały tekst informacji. Podobnie rozwiązano kwestię dostępu do danych teleadresowych ministerstwa. Link do informacji kontaktowych znajduje się na stronie głównej, jednak odnalezienie tych danych jest czasochłonne. Strona Ministerstwa Sportu i Turystyki nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ●

13. *Witryna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji* <http://www.mswia.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji posiada przyciski nawigujące - TABELA. Na stronie głównej tabelę wyróżniają poszczególne sekcje strony, w tym aktualności. Po skorzystaniu z odnośnika dotyczącego aktualności struktura strony ulega zmianie. Pojawią się przyciski NAGŁÓWKÓW, dzięki którym użytkownik niewidomy w łatwy sposób odnajduje potrzebne informacje. Każdy komunikat jest wyróżniony NAGŁÓWKIEM. Na stronie działu aktualności znajdują się zapowiedzi artykułów oraz odnośniki prowadzące użytkownika do

pełnego tekstu dokumentu. Nagłówek związany z otwieraniem tekstem jest jednym z pierwszych, jaki pojawia się na stronie. Identycznie rozwiązano sekcję „kontakt”. Odnośnik do danych teleadresowych jest wyróżniony przyciskiem LISTY znajdującym się na stronie głównej witryny. Na badanej stronie nie ma niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

14. Witryna Ministerstwa Spraw Zagranicznych <http://www.msz.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Spraw Zagranicznych nie jest dostępna dla osób niewidomych. Wprawdzie na stronie głównej znajdują się przyciski nawigujące LISTY, ale nie spełniają one swojej roli. Dział aktualności znajduje się na stronie głównej. Sekcja ta jest podzielona na kilka części, np. informacje bieżące, komunikaty, ogłoszenia. Użytkownik niewidomy, wybierając jedną z grup informacji, przechodzi do szczegółowych podstron serwisu, na których również brakuje przycisków nawigujących. Artykuły zamieszczone na witrynie ministerstwa są dostępne w całości, bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Na stronie głównej znajduje się dział „kontakty”, który wzorem sekcji aktualności również został podzielony na kilka grup. Witryna nie zawiera niezidentyfikowanych przycisków. Strona resortu posiada również wersję tekstową, która jest w znacznej części niefunkcjonalna z racji braku przycisków NAGŁÓWKÓW.

Ocena witryny: ●

15. Witryna Ministerstwa Sprawiedliwości <http://www.ms.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Sprawiedliwości jest wyposażona w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW. Przy ich pomocy niewidomy użytkownik szybko odnajduje interesujące go informacje. Warto podkreślić, że najnowsze komunikaty są dostępne w całości - bez konieczności korzystania z odnośników. W przypadku tekstów, które nie zostały umieszczone w całości na stronie głównej, odnośnik pozwalający zapoznać się z ich treścią znajduje się na dole informacji. Ciekawą nowością jest fakt, że po skorzystaniu z odnośnika kursor sam ustawia się w miejscu rozpoczęcia tekstu. Po kliknięciu w link „kontakt” - znajdujący się na stronie głównej - użytkownik za pomocą przycisku NAGŁÓWKA szybko odnajduje dane teleadresowe. Badana witryna nie posiada niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

16. *Witryna Ministerstwa Środowiska* <http://www.mos.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Środowiska posiada udogodnienia w nawigowaniu tylko na stronie głównej. Serwis wyposażono w przyciski LISTY, które wyróżniają poszczególne sekcje strony oraz NAGŁÓWKI. Niestety, wspomniane udogodnienia nie występują na podstronach serwisu. Teksty dokumentów są dostępne w całości. Dział „kontakt” wyróżniono przyciskiem NAGŁÓWKA na stronie głównej. Po skorzystaniu z odnośnika można zapoznać się ze szczegółowymi danymi teleadresowymi. Wadą badanej strony jest duża ilość nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

17. *Witryna Ministerstwa Zdrowia* <http://www.mz.gov.pl>

Witryna Ministerstwa Zdrowia nie jest przystosowana do potrzeb niewidomych użytkowników. Dział aktualności znajduje się na dole strony. Każdy komunikat jest zaopatrzony w odnośnik, który przenosi użytkownika do pełnego tekstu. Po załadowaniu strony z dokumentem, poszukiwanie tekstu zajmuje niewidomemu użytkownikowi dużo czasu. Odnośnik kierujący do danych adresowych znajduje się na stronie głównej, jednak uzyskanie szukanych informacji jest czasochłonne (podobnie jak w dziale aktualności). Witryna resortu zdrowia posiada znaczną ilość niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ●

IV. INNE URZĘDY I INSTYTUCJE PAŃSTWOWE

1. *Witryna Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego* <http://www.abw.gov.pl/>

Witryna Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego nie została wyposażona w przyciski ułatwiające nawigację osobie niewidomej. Strona zawiera wersję tekstową. Umieszczenie takiego odnośnika sugeruje, że powinny się na niej znaleźć klawisze nawigacji. Niestety użytkownik niewidomy może skorzystać wyłącznie z przycisku NAGŁÓWKA wyróżniającego nazwę witryny. Ułatwień nawigacyjnych nie posiada również żadna podstrona serwisu. Chcąc zapoznać się z najnowszymi wiadomościami z zakresu działalności ABW należy odszukać link „komunikaty”. Utrudnienie to wydłuża czas wyszukiwania informacji. Same komunikaty zamieszczone na kolejnych podstronach zawierają taką ilość treści, która pozwala czytelnikowi zorientować się czy jest zainteresowany szczegółami prezentowanej wiadomości. Przejście do dalszej treści komunikatu nie jest utrudnione. Sekcja kontakty znajduje się na stronie głównej i zawiera wszelkie przydatne dane adresowe. Badana strona nie posiada niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

2. *Witryna Agencji Nieruchomości Rolnych* <http://www.anr.gov.pl/>

Witryna Agencji Nieruchomości Rolnych jest niedostępna dla niewidomego użytkownika. Serwisu nie wyposażono w klawisze nawigacji tj. NAGŁÓWEK, TABELA, RAMKA, LISTA. Chcąc odnaleźć tekst aktualności należy pominąć wszystkie przyciski znajdujące się na witrynie. W przeciwieństwie do serwisu ABW aktualności zamieszczono na stronie głównej. Pod każdym linkiem znajduje się krótka informacja o treści artykułu, co pozwala wybrać interesujące użytkownika zagadnienie. Po kliknięciu w odnośnik do konkretnego tekstu, dany artykuł pojawia się na końcu strony. Dane kontaktowe znajdują się pod linkiem umieszczonym na stronie głównej. Strona nie posiada nienazwanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ●

3. *Witryna Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa* <http://www.arimr.gov.pl>

Witrynę Agencji wyposażono jedynie w przycisk nawigujący wyróżniający TABELE. Chcąc dotrzeć do aktualnych materiałów z zakresu restrukturyzacji rolnictwa należy najpierw zapoznać

się z kategoriami artykułów znajdującymi się na stronie oraz listą organizacji współpracujących z serwisem. Na początku informacji tekstowej brakuje odnośnika, który kierowałby do treści artykułu. Potrzebny klawisz umieszczono dopiero na końcu wiadomości. Duże problemy sprawia niewidomemu użytkownikowi znalezienie danych kontaktowych zarówno do samej Agencji, jak i organizacji z nią współpracujących. Na stronie pojawiają się niezidentyfikowane przyciski, których znaczenia nie odczytuje program udźwiękwiający.

Ocena witryny: ● ●

4. *Witryna Agencji Rezerw Materiałowych* <http://www.arm.gov.pl/>

Na stronie Agencji, spośród ułatwień nawigacyjnych, funkcjonują dwa przyciski NAGŁÓWKÓW. Duże zastrzeżenia budzi dostęp do artykułów zamieszczonych w serwisie ARM. Komunikat wyposażony jest w dwa odnośniki, z których drugi prowadzi użytkownika do pełnej treści wiadomości. Brakuje jednak wyróżnienia tego odnośnika. Dane kontaktowe ograniczają się do informacji adresowych dotyczących głównej siedziby Agencji. Adresy poszczególnych placówek umieszczono na podstronach jednostek terenowych. Witryna nie posiada niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

5. *Witryna Agencji Rynku Rolnego* <http://www.arr.gov.pl/>

Witryna Agencji posiada tylko jeden przycisk NAGŁÓWKA, który oddziela część strony zawierającą odnośniki od treści tekstowej. Brak jest innych udogodnień nawigacyjnych dla użytkowników niewidomych. Aktualności serwisu są trudnodostępne. Chcąc zapoznać się z całością informacji należy kliknąć na link, który przenosi do treści materiału. Niestety odnośniki te nie są odpowiednio nazwane, co prowadzi do pomyłek. Taki stan rzeczy powoduje, że możliwość skorzystania z informacji zawartych na stronie przez osoby z dysfunkcją wzroku jest bardzo ograniczona. Zarządzenia prezesa Agencji są dostępne wyłącznie „do pobrania” - nie można się z nimi zapoznać bezpośrednio na stronie internetowej. W sekcji „kontakty” można znaleźć wszystkie niezbędne dane teledadresowe. Na stronie znajdują się nienazwane odnośniki, których program udźwiękwiający nie może odczytać.

Ocena witryny: ● ●

6. *Witryna Agencji Wywiadu* <http://www.aw.gov.pl/>

Witryna Agencji Wywiadu nie została wyposażona w udogodnienia ułatwiające osobie niewidomej nawigację po serwisie. Na stronie znajdują się wprawdzie przyciski TABEL, jednak nie mają realnego wpływu na dostępność witryny. Tekst zamieszczonych na stronie komunikatów jest dostępny za pośrednictwem odnośników. Poszczególne linki są przyporządkowane do odpowiednich komunikatów, co ułatwia wyszukanie właściwej informacji. Po skorzystaniu z wybranego odnośnika, nie jest konieczne zapoznanie się z całą zawartością strony. Odnośnik do danych teleadresowych znajduje się na stronie głównej. Strona nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

7. *Witryna Archiwów Państwowych* <http://www.archiwa.gov.pl/>

Witryna Archiwów Państwowych została wyposażona w jeden przycisk NAGŁÓWKA, umieszczony nad sekcją komunikatów. Uniemożliwia to szybką nawigację po serwisie. Tekst zamieszczonych na stronie aktualności jest dostępny za pośrednictwem odnośników. Wszystkie pliki są udostępnione na stronie, bez konieczności zapisywania ich na dysku komputera. Na stronie brakuje jednego odnośnika, kierującego użytkowników do sekcji danych adresowych. Dane te są rozproszone na różnych podstronach serwisu. Strona Archiwów Państwowych posiada dużą ilość nienazwanych przycisków, co dodatkowo utrudnia nawigację osobie niewidomej.

Ocena witryny: ●

8. *Witryna Biura Bezpieczeństwa Narodowego* <http://www.bbn.gov.pl/>

Strona BBN została wyposażona w przyciski umożliwiające nawigację po serwisie, jednak niewidomy użytkownik ma wrażenie pewnego chaosu. Przyciskiem NAGŁÓWKA oznaczono prawie każdą informację, w konsekwencji, aby zapoznać się z treścią komunikatu należy przeszukać całą stronę. Na końcu informacji umieszczono przycisk „dowiedz się więcej”. Przynajmniej w tym przypadku nie ma wątpliwości, którego odnośnika należy użyć w celu przeczytania całego artykułu. Komunikaty są dostępne na stronie bez konieczności zapisywania

ich na dysku komputera. Sekcja dotycząca kontaktów znajduje się na stronie głównej. Witryna nie posiada nienazwanych odnośników.

Ocena witryny: ● ● ●

9. Witryna Biura Ochrony Rządu <http://www.bor.pl>

Witryna Biura Ochrony Rządu jest całkowicie nieodstępna dla niewidomego użytkownika. Treść komunikatów umieszczono na dole strony, co wydłuża czas ich wyszukiwania. Każdy komunikat posiada tytuł, pod którym znajduje się link teoretycznie umożliwiający zapoznanie się z informacją. Niestety osoba niewidoma napotyka na trudności z odnalezieniem pełnego tekstu komunikatu. Sekcja „kontakt” znajduje się na stronie głównej. Witryna nie posiada niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ●

10. Witryna Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad <http://www.gddkia.gov.pl>

Witryna GDDKiA jest całkowicie nieodstępna dla niewidomego użytkownika. Na stronie nie występują przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW, TABEL, LIST i RAMEK. Od strony merytorycznej, w odbiorze osoby niewidomej, serwis jest wyjątkowo ubogi. Ponadto, niewidomy użytkownik, nie znajduje żadnej wskazówki, gdzie należy szukać materiałów dotyczących tematyki serwisu. Kolejną niedogodnością są liczne nienazwane przyciski. Dane kontaktowe udostępniono na stronie głównej serwisu.

Ocena witryny: ●

11. Witryna Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych <http://www.giodo.gov.pl>

Witryna GIODO nie posiada udogodnień nawigacyjnych dla osoby niewidomej. Na stronie zamieszczono wprawdzie dwa przyciski TABEL, jednak z uwagi na złe ich rozmieszczenie, przyciski te nie spełniają swojej roli. Pierwsza z zamieszczonych TABEL znajduje się na początku strony, druga informuje o osobie odpowiedzialnej za publikowane informacje. Materiały występują tylko w postaci plików do pobrania, nie można ich odczytać z poziomu strony (poza tytułem artykułu). Mimo, że dane kontaktowe znajdują się na stronie głównej, osoba niewidoma napotyka na trudności z ich odczytaniem. Nie pomagają w tym wspomniane na wstępie przyciski

nawigujące TABEL. Dane zamieszczono na samym dole serwisu, co dodatkowo komplikuje ich pozyskanie. Kolejnym minusem są występujące na stronie nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ●

12. Witryna Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego <http://www.gif.gov.pl>

Główny Inspektor Farmaceutyczny posiada stronę nieprzystosowaną do potrzeb osób niewidomych. Na stronie głównej znajduje się tylko przycisk nawigujący RAMKA, wyróżniający dane kontaktowe. Witryna nie została wyposażona w inne przyciski nawigujące. Źle funkcjonuje również wyszukiwanie bieżących informacji. Dostęp do pełnego tekstu komunikatów jest znacznie utrudniony. Aby zapoznać się z treścią umieszczonych na stronie artykułów trzeba pobrać plik i zapisać go na dysku komputera. Kolejną niedogodnością jest brak wyraźnego określenia tematu pobieranego artykułu. Na stronie nie występują nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

13. Witryna Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska <http://www.gios.gov.pl>

Witryna Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska nie została wyposażona w przyciski nawigacji. Witryna nie posiada przycisków NAGŁÓWKÓW, TABEL, RAMEK i LIST. Wśród artykułów umieszczonych na stronie brakuje rozróżnienia, do jakiej kategorii należą zamieszczone informacje, stąd nie wiadomo czy są to komunikaty czy opinie. W połączeniu z brakiem funkcji umożliwiających nawigację, czyni to stronę mało przejrzystą. Ponadto, jeśli osobie niewidomej uda się odnaleźć interesujący ją komunikat nie ma możliwości odczytania go bezpośrednio na stronie (wymagane jest zapisanie pliku na dysku komputera). Przystępną częścią serwisu jest sekcja kontakt, zawierająca adres kierownictwa Inspektoratu oraz dane poszczególnych departamentów. Kontakt z Inspektoratem jest możliwy również poprzez formularz umieszczony na stronie. Witryna nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

14. Witryna Głównego Inspektoratu Sanitarnego <http://www.gis.gov.pl>

W trakcie przygotowywania niniejszego raportu, witryna Głównego Inspektoratu Sanitarnego była przebudowywana, a udostępniona wersja tymczasowa serwisu nie spełnia podstawowych wymagań dostępności. Na stronie znajdują się przyciski NAGŁÓWKÓW, niestety bez

dostatecznego oznaczenia nie spełniają swojej funkcji. Artykuły umieszczone są w postaci plików do pobrania, przy czym nie ma możliwości zapoznania się z nazwą artykułu, co wyjątkowo utrudnia korzystanie ze strony. Dane kontaktowe znajdują się na samym dole strony głównej. W serwisie występuje duża ilość niezidentyfikowanych przycisków, co dodatkowo utrudnia nawigację.

Ocena witryny: ●

15. Witryna Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego <http://gtd.gov.pl/>

Witryna Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego jest dobrze dostosowana do potrzeb niewidomego użytkownika. Strona posiada przyciski NAGŁÓWKÓW umożliwiające sprawną nawigację. W porównaniu z innymi serwisami czas wyszukiwania odpowiednich informacji jest o wiele krótszy. Na początku każdego artykułu znajduje się link, który przenosi do treści dokumentu. Tekst docelowy pojawia się pod nagłówkiem, co ułatwia jego odczytanie. Wszystkie materiały dostępne są z poziomu strony, nie wymagają zapisywania na dysku komputera. Również dane kontaktowe wyróżniono przyciskami NAGŁÓWKÓW, a link do tych danych znajduje się na stronie głównej serwisu. Program udźwiękowiający identyfikuje wszystkie klawisze.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

16. Witryna Głównego Inspektoratu Weterynarii <http://www.wetgiw.gov.pl>

Witryna Głównego Inspektoratu Weterynarii nie posiada ułatwień nawigacyjnych. Funkcjonujący na stronie przycisk TABELI nie spełnia swojego zadania. W serwisie brakuje przede wszystkim przycisków NAGŁÓWKÓW. Aby dotrzeć do aktualności należy zapoznać się z całą zawartością witryny. Na stronie dostępne są wyłącznie krótkie komunikaty, te dłuższe można pobrać w postaci plików PDF. Nie istnieje możliwość przeczytania ich z poziomu strony. Sekcja kontakt znajduje się pod linkiem umieszczonym na stronie głównej. Witryna nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

17. *Witryna Głównego Urzędu Kartografii i Geodezji* <http://www.gugik.gov.pl>

Witryna Głównego Urzędu Kartografii i Geodezji została wyposażona w przyciski NAGŁÓWKÓW. Nagłówki wyróżniają informacje z jednego dnia. Niestety z powodu wady konstrukcyjnej, niewidomy użytkownik może zapoznać się tylko z jedną informacją z każdego dnia. Program odczytuje pierwszy zamieszczony komunikat, po czym strona przenosi się do wiadomości z dnia poprzedniego. Jeśli chodzi o dostępność materiałów zamieszczonych na stronie istnieją dwie możliwości. Pełną treść komunikatów można odczytać ze strony, bądź zapisać w postaci plików na dysku komputera. Dane kontaktowe, do których przenosi link umieszczony na stronie głównej, nie są wyróżnione przyciskiem NAGŁÓWKA. Program udźwiękawiający identyfikuje wszystkie klawisze.

Ocena witryny: ● ● ●

18. *Witryna Głównego Urzędu Miar* <http://www.gum.gov.pl>

Witryna Głównego Urzędu Miar nie została wyposażona w ułatwienia nawigacyjne dla niewidomych użytkowników. Aby zapoznać się z opublikowanymi komunikatami należy odnaleźć odpowiedni link spośród wielu zamieszczonych na stronie odnośników. Takie rozwiązanie znacznie wydłuża czas poszukiwania informacji. Pliki udostępnione są w formacie PDF, na stronie znajdują się natomiast tylko ich tytuły. Dane kontaktowe umieszczono na stronie głównej. Kolejną niedogodnością są nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ●

19. *Witryna Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego* <http://www.gunb.gov.pl>

Jedynym udogodnieniem w nawigacji po witrynie Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego są przyciski RAMKI. Ramka oddziela część strony, na której znajdują się odnośniki od części, która zawiera informacje tekstowe. Jest to pierwszy przypadek wśród badanych stron, aby przycisk RAMKA posłużył do oddzielania informacji. Przyjęte rozwiązanie okazuje się jednak niefunkcjonalne wobec dużej ilości komunikatów w sekcji aktualności. Znajdujące się na stronie pliki można odczytać z poziomego serwisu, bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Dane teleadresowe opublikowano w wyodrębnionej sekcji. Na stronie znajdują się niezidentyfikowane klawisze.

Ocena witryny: ● ● ●

20. Witryna Głównego Urzędu Statystycznego <http://www.stat.gov.pl>

Witryna Głównego Urzędu Statystycznego nie została wyposażona w przyciski ułatwiające nawigację niewidomym użytkownikom. Brak odpowiedniego oznaczenia sekcji „aktualności” dodatkowo utrudnia poruszanie się po serwisie. Aby zapoznać się z pełnym tekstem komunikatu należy zapisać plik PDF na dysku komputera. Sekcja „kontakt” została umieszczona pod linkiem znajdującym się na stronie głównej. Program udźwiękawiający identyfikuje wszystkie klawisze.

Ocena witryny: ● ●

21. Witryna Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych <http://www.ijhar-s.gov.pl>

Witryna Inspekcji nie została wyposażona w ułatwienia nawigacyjne dla niewidomych użytkowników. Udostępnionych na stronie plików do pobrania nie opatrzono tytułami. Aktualności znajdują się w dolnej części serwisu, co wydłuża czas ich poszukiwania. Ciekawym rozwiązaniem jest publikowanie w całości wyłącznie pierwszego komunikatu (pozostałe informacje udostępnione są we fragmentach). Po skorzystaniu z odnośnika „więcej” można zapoznać się z całą treścią komunikatu. Otwarty komunikat jest pierwszą wiadomością tekstową. Link do szczegółowych danych kontaktowych znajduje się na stronie głównej. W serwisie występują niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

22. Witryna Instytutu Energii Atomowej <http://www.iea.cyf.gov.pl>

Korzystanie ze strony Instytutu przez osoby niewidome jest wysoce utrudnione. Na poziomie strony głównej nie umieszczono informacji o danych adresowych. Aby odnaleźć odnośnik „aktualności” niewidomy użytkownik zmuszony jest do przejrzenia całej witryny. Wyszukanie konkretnych informacji uniemożliwiają błędy w budowie strony. Na witrynie Instytutu panuje chaos informacyjny. Na podstronie zawierającej najnowsze informacje znajdują się dwa przyciski NAGŁÓWKÓW (informujące o prowadzonych w Instytucie seminariach). Komunikaty są enigmatyczne, a dodatkowe informacje zamieszczono w formie plików do pobrania (konieczne jest zapisanie dokumentu na dysku komputera). W serwisie występują liczne niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ●

23. Witryna Instytutu Pamięci Narodowej <http://www.ipn.gov.pl>

Strona główna witryny Instytutu Pamięci Narodowej została wyposażona w przycisk nawigujący TABELI, który wyróżnia kalendarium historyczne. Po przejściu do podstron serwisu użytkownik niewidomy łatwo odnajduje przyciski NAGŁÓWKÓW, dzięki którym wyszukiwanie informacji staje się prostsze. Każdy komunikat Instytutu jest wyróżniony linkiem, który precyzyjnie informuje użytkownika o treści zamieszczonych na stronie materiałów. Dodatkowo każdy z komunikatów można odczytać bezpośrednio na stronie Instytutu. Dane teleadresowe są łatwo dostępne. Strona nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

24. Witryna Kancelarii Prezesa Rady Ministrów <http://www.kprm.gov.pl>

Na witrynie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów znajdują się przyciski NAGŁÓWKÓW, które ułatwiają nawigację. Strona zawiera ponadto przyciski LISTY wyróżniające sekcję kontaktów, zarówno dla mediów jak i innych interesantów. Aktualne informacje zostały umieszczone pod odnośnikami. Skróty komunikatów przedstawiono na stronie głównej. Wyraźnie oznaczono materiały zawierające pliki dźwiękowe. Osoba niewidoma nie może jednak skorzystać ze wszystkich odnośników. Każdy komunikat posiada dwa linki - na dole i na górze informacji - oba pozwalają na zapoznanie się z treścią całego dokumentu. Na stronie Kancelarii występują liczne nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ● ●

25. Witryna Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego <http://www.krus.gov.pl>

Na stronie Kasy brakuje jakichkolwiek udogodnień nawigacyjnych dla użytkowników niewidomych. Aby dotrzeć do działu aktualności trzeba prześledzić wszystkie sektory witryny. Nieliczne przyciski NAGŁÓWKÓW pojawiają się po skorzystaniu z odnośnika do treści artykułów. Wadą serwisu jest umiejscowienie odnośnika do artykułu nad jego skrótami. Informacje kontaktowe dostępne są na poziomie strony głównej. W serwisie znajdują się niezidentyfikowane odnośniki.

Ocena witryny: ● ●

26. Witryna Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej <http://www.straz.gov.pl>

Witryna Komendy Głównej PSP nie jest odpowiednio dostosowana do potrzeb niewidomych użytkowników. Jedyne przyciski NAGŁÓWKA na stronie głównej, wyróżnia informacje dla kandydatów do służby w straży pożarnej. Aby zapoznać się z najnowszymi informacjami niewidomy użytkownik musi prześledzić całą zawartość witryny. Każdy zamieszczony na stronie artykuł wyróżniono dwoma odnośnikami. Po kliknięciu w jeden z nich następuje przeniesienie do podstrony, gdzie znajduje się przycisk NAGŁÓWKA wyróżniający wybraną przez użytkownika informację. Zarówno komunikaty, jak i dane teled adresowe są dostępne z poziomu strony głównej. W serwisie występują nieliczne przyciski, których znaczenia nie odczytuje program udźwiękowiający.

Ocena witryny: ● ● ●

27. Witryna Komendy Głównej Policji <http://www.policja.pl>

Witryna Komendy Głównej Policji jest wzorowo dostosowana do potrzeb niewidomego użytkownika. Każdą informację zaopatrzone w przyciski NAGŁÓWKA, który umożliwia sprawną nawigację po stronie. Dodatkowo przy każdym komunikacie znajduje się odnośnik zawierający szczegóły prezentowanej wiadomości. Za drobną usterkę należy uznać to, że szczegóły wiadomości pojawiają się na dole strony (nie zaś na jej początku). Także dane teled adresowe wyróżniono przyciskami NAGŁÓWKÓW. Dostęp do tych danych znajduje się pod odnośnikiem umieszczonym na stronie głównej. Witryna nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

28. Witryna Komisji Nadzoru Finansowego <http://www.knf.gov.pl>

Na stronie głównej witryny Komisji Nadzoru Finansowego umieszczono jeden przycisk NAGŁÓWKA wyróżniający sekcję aktualności. W serwisie brakuje innych udogodnień dla niewidomych użytkowników. Zamieszczonych komunikatów nie można odczytać z poziomu strony (wymagane jest zapisanie plików na dysku komputera). Dane adresowe wyróżniono przyciskiem NAGŁÓWKA. Na stronie nie występują niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ●

29. Witryna Komisji Papierów Wartościowych i Giełdy <http://www.kpwig.gov.pl>

Strona główna serwisu Komisji została wyposażona w jeden przycisk nawigujący NAGŁÓWKA i TABELI. Klawisze te pozwalają na zlokalizowanie działu aktualności. Jednak przy przeglądaniu kolejnych komunikatów w serwisie użytkownik nie ma do dyspozycji stosownych przycisków nawigacyjnych. Pod tytułem komunikatu znajduje się odnośnik do jego treści. Niestety zamieszczonych w serwisie informacji nie można odczytać z poziomu strony internetowej (wymagane jest zapisanie pliku na dysku komputera). Sekcja „kontakt” znajduje się na stronie głównej. Dane adresowe wyróżniono przyciskiem NAGŁÓWKA. Witryna nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

30. Witryna Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji <http://www.krrit.gov.pl>

Strona nie posiada udogodnień nawigacyjnych dla niewidomych użytkowników. W serwisie zamieszczono jeden przycisk TABELI, wyróżniający informacje o autorze opublikowanych treści. Strona główna została wprawdzie wyposażona w klawisze LISTY, jednak ich rozmieszczenie nie ułatwia osobie niewidomej sprawnej nawigacji (przyciski nie wyróżniają poszczególnych sekcji strony, ale każdy kolejny odnośnik). Na stronie dostępne są tylko tytuły komunikatów, ich treść można poznać wyłącznie po zapisaniu pliku na dysku komputera. Danych teleadresowych nie wyróżniono przyciskiem NAGŁÓWKA. Na stronie nie występują niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

31. Witryna Krajowej Szkoły Administracji Publicznej <http://www.ksap.home.pl>

Witryna Krajowej Szkoły Administracji Publicznej została wyposażona w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW. Wadą strony jest brak wyraźnej systematyki publikowanych informacji. Część komunikatów jest dostępna z poziomu strony głównej bez konieczności korzystania z odpowiedniego odnośnika. Treść ogłoszeń dostępna jest wyłącznie w postaci plików w formacie PDF. Dane teleadresowe zostały zamieszczone w dziale „kontakt” dostępnym na stronie głównej. Serwis nie zawiera niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ●

32. *Witryna Naczelnego Sadu Administracyjnego* <http://www.nsa.gov.pl>

Strona główna witryny nie została wyposażona w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW i TABEL. Pewne udogodnienia pojawiają się na podstronach serwisu. Wybierając odnośnik „komunikaty” można przeglądać stronę za pomocą klawiszy NAGŁÓWKÓW ułatwiających orientację osobie niewidomej. Treści zamieszczonych wiadomości pojawiają się na początku strony co dodatkowo ułatwia ich odczytanie. Nie jest wymagane zapisywanie plików na dysku komputera. Odnośnik do danych teleadresowych (wyróżniony przyciskiem NAGŁÓWKA) znajduje się na stronie głównej. Serwis nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

33. *Witryna Narodowego Banku Polskiego* <http://www.nbp.pl>

Witryna Narodowego Banku Polskiego nie została wyposażona w ułatwienia nawigacyjne dla osób niewidomych, a dostęp do najnowszych informacji jest wysoce utrudniony. Na stronie głównej serwisu znajduje się jeden przycisk nawigujący TABELI, który wyróżnia informacje o bieżących kursach walut. Serwis NBP zawiera wprawdzie przyciski NAGŁÓWKÓW, które oddzielają sekcję komunikatów, jednak niewidomy użytkownik nie jest w stanie ocenić, który z odnośników dotyczy poszukiwanej przez niego informacji. Dodatkowo, nie ma możliwości zapoznania się z treścią artykułu z poziomu strony internetowej. Użytkownik niewidomy ma ponadto duże trudności ze zlokalizowaniem w serwisie danych teleadresowych Banku.

Ocena witryny: ● ●

34. *Witryna Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej*
<http://www.nfosigw.gov.pl>

Witryna Funduszu nie spełnia podstawowych standardów z zakresu dostępności dla użytkowników niewidomych. Najważniejszym problemem jest brak możliwości szybkiej nawigacji. Na stronie głównej znajdują się dwa przyciski TABEL, jedna wyróżniająca sekcję „opłaty”, a druga zbiór komunikatów, ogłoszeń i innych dokumentów. Artykuły nie zostały wyróżnione przyciskami NAGŁÓWKÓW. Każdy komunikat został opatrzony odnośnikiem. Dane teleadresowe znajdują się w sekcji „kontakt” na stronie głównej. Serwis zawiera liczne nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

35. Witryna Narodowego Funduszu Zdrowia <http://www.nfz.gov.pl>

Strona główna witryny Narodowego Funduszu Zdrowia została wyposażona w przyciski nawigujące TABEL (umieszczono je przed każdą sekcją strony). Drobnym mankamentem jest umieszczenie tytułów działów nad znakami TABELI. Niewielka korekta w tym zakresie znacznie poprawiłaby funkcjonalność serwisu. Każdy artykuł zamieszczony na stronie został opatrzony odnośnikiem. Niestety podstrony serwisu nie zawierają przycisków nawigujących co znacznie utrudnia ich przeglądanie. Teksty komunikatów można przeczytać bezpośrednio na stronie, wydrukować bądź zapisać na dysku. Użytkownik niewidomy napotyka ponadto na znaczne trudności w zlokalizowaniu na stronie danych teleadresowych. Serwis nie zawiera nienazwanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ●

36. Witryna Najwyższej Izby Kontroli <http://www.nik.gov.pl>

Witryna Najwyższej Izby Kontroli z powodu braku jakichkolwiek udogodnień nawigacyjnych nie może być w pełni wykorzystana przez osoby niewidome. Na stronie brakuje przycisków TABEL i NAGŁÓWKÓW. Dział aktualności również nie został prawidłowo oznaczony. Z poziomu strony internetowej można zapoznać się jedynie z krótkimi komunikatami. Pełna treść dokumentu dostępna jest wyłącznie w postaci plików PDF. Link do działu „kontakt” umieszczono na stronie głównej. Informacje teleadresowe pojawiają się jednak na dole strony, co utrudnia ich odczytanie. W serwisie występują ponadto liczne przyciski, których program udźwiękawiający nie rozpoznaje.

Ocena witryny: ●

37. Witryna Państwowej Agencji Atomistyki <http://www.paa.gov.pl>

Witryna Agencji nie została wyposażona w udogodnienia nawigacyjne dla niewidomych użytkowników. Zamieszczone w serwisie artykuły są dostępne z poziomu strony internetowej bez potrzeby zapisywania pliku na dysku komputera. Pozostałe dokumenty udostępniono wyłącznie w postaci plików PDF. W serwisie brakuje działu, który zawierałby zbiorcze dane teleadresowe. Na stronie głównej znajduje się dobrze wyeksponowane ogłoszenie o działaniach jakie należy podjąć w razie podejrzenia skażenia promieniotwórczego.

W serwisie występują niezidentyfikowane klawisze.

Ocena witryny: ● ●

38. *Witryna Państwowej Inspekcji Pracy* <http://www.pip.gov.pl>

Witryna Państwowej Inspekcji Pracy jest w znacznym stopniu niedostępna dla niewidomych użytkowników. Żadna z sekcji tematycznych na stronie nie została prawidłowo oznaczona. W serwisie zamieszczono jedną, zupełnie niefunkcjonalną TABELĘ. Niewidomy użytkownik nie ma możliwości zlokalizowania na stronie najnowszych komunikatów. Jedyną informacją dostępną dla osób niewidomych są dane teledadresowe Inspekcji. W serwisie występują ponadto liczne przyciski, których program udźwiękawiający nie rozpoznaje.

Ocena witryny: ●

39. *Witryna Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa* <http://www.piorin.gov.pl>

Witrynę Inspekcji wyposażono w przyciski NAGŁÓWKÓW wyróżniające poszczególne sektory strony. Problem stanowią źle nazwane linki oraz niewłaściwe oznaczenie treści dokumentu (po skorzystaniu z odnośnika dokument wyświetla się na środku strony), co utrudnia zapoznanie się z opublikowanymi komunikatami. Osoba niewidoma nie ma możliwości pobrania ze strony danych teledadresowych (nie zostały właściwie oznaczone). W serwisie występują liczne niezidentyfikowane oraz wadliwie skonstruowane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

40. *Witryna Państwowej Komisji Wyborczej* <http://www.pkw.gov.pl>

Witryna Państwowej Komisji Wyborczej jest przyjazna dla niewidomych użytkowników. Na stronie głównej zamieszczono przyciski NAGŁÓWKÓW, które ułatwiają nawigację i pozwalają łatwo zapoznać się z aktualnymi informacjami. Za pomocą dobrze oznaczonych odnośników, osoba niewidoma może wyszukać interesujące ją dokumenty. Niestety występują one tylko w formacie plików PDF, które należy zapisać na dysku komputera. Dane teledadresowe mają swój odnośnik na stronie głównej Komisji (dodatkowo oznaczono je przyciskiem NAGŁÓWKA). Witryna nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

41. Witryna Państwowego Gospodarstwa Leśnego <http://www.lp.gov.pl>

Dobrze skonfigurowaną stronę posiada Państwowe Gospodarstwo Leśne. Przyciski NAGŁÓWKÓW wyróżniają grupy odnośników, dzielące witrynę na poszczególne sektory. Ta sama struktura została zachowana na podstronach serwisu lasów państwowych. Na stronie głównej znajduje się jeden przycisk TABELI, wyróżniający kalendarium. Po skorzystaniu z odnośnika kursor ustawia się na początku informacji. Jest to ciekawa nowość w dotychczas badanych serwisach. Komunikaty są dostępne z poziomu strony internetowej, niektóre z nich można zapisać w postaci plików w formacie PDF. Na stronie głównej witryny znajduje się odnośnik do kontaktów - wyróżnionych przyciskiem NAGŁÓWKA i zawierających potrzebne dane teleadresowe. Wadą strony jest grupa przycisków, których program udźwiękowiający nie może zidentyfikować.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

42. Witryna Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych <http://www.pfron.org.pl>

Witryna Funduszu została wyposażona w ułatwienia nawigacyjne dla osób niewidomych. Właściwie oznaczono komunikaty jako i aktualności PFRON-u, dostępne z poziomu strony internetowej (bez konieczności zapisywania plików na dysku komputera). Ta sama struktura została zachowana na podstronach serwisu. Każdy tekst, z którym osoba niewidoma zechce się zapoznać jest wyróżniony przyciskiem NAGŁÓWKA. Sekcja kontakt znajduje się pod odnośnikiem dostępnym na stronie głównej i zawiera dane o siedzibie centralni funduszu oraz adresy do poszczególnych departamentów i jednostek terenowych. Serwis nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

43. Witryna Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych <http://www.paiz.gov.pl>

Witryna Agencji nie posiada żadnych klawiszy nawigacyjnych, a sposób prezentowania opublikowanych na niej informacji dodatkowo utrudnia osobie niewidomej poruszanie się po serwisie. Nawet przeglądając stronę z pominięciem linków niewidomy użytkownik ma znaczne trudności w znalezieniu aktualnych komunikatów. Zamieszczone w serwisie dokumenty dostępne są z poziomu strony internetowej (bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera) Niestety teksty dokumentów nie zostały oznaczone żadnymi przyciskami ułatwiającymi nawigację. Sekcja

„kontakt” znajduje się na stronie głównej. Serwis zawiera liczne nienazwane przyciski, których znaczenia nie odczytuje program udźwiękowiający.

Ocena witryny: ● ●

44. *Witryna Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości* <http://www.parp.gov.pl>

Witryna Agencji została wyposażona w jeden przycisk nawigujący NAGŁÓWKA, wyróżniający dział „aktualności”. Niestety informacje zamieszczone w tym dziale nie zostały prawidłowo oznaczone. Ten sam problem dotyczy innych sekcji witryny. Na stronie głównej znajduje się około dwustu pięćdziesięciu linków, stąd ręczne ich przeglądanie znacznie wydłuża czas poszukiwania informacji. Treść poszczególnych artykułów opublikowanych na stronie została oznaczona za pomocą przycisku NAGŁÓWKA. Dokumenty dostępne są z poziomu strony internetowej, bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Sekcja „kontakt” znajduje się na stronie głównej i została wyróżniona przyciskiem NAGŁÓWKA. Witryna Agencji nie posiada niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ●

45. *Witryna Polskiej Akademii Nauk* <http://www.pan.pl>

Witrynę Polskiej Akademii Nauk wyposażono w przyciski nawigujące LISTY, które wyróżniają poszczególne sekcje strony. Jedną z wyróżnionych w ten sposób grup odnośników jest część poświęcona aktualnościom. Serwis PAN nie zawiera innych przycisków nawigujących. Każdy artykuł oznaczono odnośnikiem, dzięki któremu można zapoznać się z jego treścią. Tekst dokumentu można odczytać na stronie internetowej, wydrukować, bądź zapisać w postaci pliku PDF. Na stronie głównej zamieszczono odnośnik kierujący do sekcji Rzecznika PAN i danych teleadresowych. Dane te wyróżniono przyciskiem TABELI. W serwisie występują niezidentyfikowane klawisze.

Ocena witryny: ● ● ●

46. *Witryna Polskiej Organizacji Turystycznej* <http://www.pot.gov.pl>

Dobrze dostosowaną stronę posiada Polska Organizacja Turystyczna. Umieszczone w serwisie przyciski NAGŁÓWKÓW pozwalają na szybką nawigację. Takie samo rozwiązanie wprowadzono na podstronach serwisu. Każdy dokument oznaczono odnośnikiem, który pozwala

na szybkie zapoznanie się z jego treścią. Artykuły można odczytać bezpośrednio ze strony. Opublikowane w serwisie komunikaty są po rozwinięciu dodatkowo oznaczone przyciskami NAGŁÓWKÓW, a przez to łatwe do zlokalizowania. W podobny sposób wyróżniono dane teleadresowe. Witryna nie zawiera niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

47. *Witryna Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych* <http://www.pism.pl>

Witryna Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych nie jest dostosowana do potrzeb niewidomego użytkownika. Na stronie głównej zamieszczono jeden przycisk nawigujący TABELI, który nie wyróżnia niestety żadnej istotnej informacji. Brak wyraźnej systematyki opublikowanych na stronie komunikatów dodatkowo utrudnia nawigację po serwisie. Sekcja „kontakt” znajduje się pod odnośnikiem na stronie głównej. Danych teleadresowych nie wyróżniono jednak żadnym przyciskiem nawigacji. Na stronie występują niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

48. *Witryna Polskiego Komitetu Normalizacyjnego* <http://www.pkn.pl>

Witryna Polskiego Komitetu Normalizacyjnego jest w znacznej części niedostępna dla niewidomych użytkowników. Szczególnie uciążliwe są braki w funkcjach nawigacyjnych serwisu. Na stronie głównej zamieszczono jeden przycisk TABELI, który wyróżnia podstawowe sektory strony. Z pełnym tekstem opublikowanych na witrynie artykułów można zapoznać się dzięki odnośnikom. Odnalezienie właściwych linków ułatwia przycisk nawigacyjny LISTY, umieszczony nad tekstem. Sekcja „kontakt” znajduje się pod odnośnikiem na stronie głównej. Dane teleadresowe wyświetlają się na dole strony, co utrudnia ich odczytanie. Witryna nie posiada nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

49. *Witryna Polskiego Centrum Akredytacji* <http://www.pca.gov.pl>

Witryna Polskiego Centrum Akredytacji nie została dostosowana do potrzeb niewidomych użytkowników. Strony nie wyposażono w przyciski ułatwiające nawigację, co znacznie utrudnia jej przeglądanie. Na stronie głównej zamieszczono trzy przyciski TABEL, jednak z uwagi na złe

rozmieszczenie nie spełniają one swoje roli. Opublikowane w serwisie dokumenty dostępne są wyłącznie w formacie plików PDF. Na stronie głównej znajduje się link „kontakt”, kierujący do danych teleadresowych (wyróżnione przyciskiem TABELI). Strona zawiera nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

50. Witryna Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji <http://www.pcbc.gov.pl>

Na stronie Polskiego Centrum Badań i Certyfikacji powtarza się najczęściej występujący problem - tj. brak ułatwień nawigacyjnych. Z opublikowanymi w serwisie artykułami można zapoznać się za pomocą odnośników. Po rozwinięciu dokumentu tekst pojawia się na dole strony co utrudnia jego odczytanie. Sekcję „aktualności” oznaczono za pomocą przycisku TABELI. Dane teleadresowe znajdują się pod odnośnikiem zamieszczonym na stronie głównej. Sekcja „kontakt” nie została jednak prawidłowo oznaczona. Witryna posiada nienazwane klawisze.

Ocena witryny: ● ●

51. Witryna Prezydenta Rzeczypospolitej <http://www.prezydent.pl>

Strona Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie jest dostosowana do potrzeb osób z dysfunkcją wzroku. Na witrynie brakuje ułatwień nawigacyjnych. Niewidomy użytkownik ma znaczne trudności w zlokalizowaniu na stronie działu „aktualności”. Dodatkowym problemem jest duża ilość odnośników dotycząca jednej informacji, co utrudnia orientację. Poszczególne dokumenty nie zostały wyróżnione żadnym przyciskiem nawigacyjnym. Na stronie głównej znajduje się odnośnik „kontakt”, jednak dane teleadresowe nie zostały właściwie oznaczone. Znaczna część zamieszczonych w serwisie linków jest nieczytelna.

Ocena witryny: ●

52. Witryna Rady ds. Uchodźców <http://www.rada-ds-uchodzcow.gov.pl>

Witryna Rady ds. Uchodźców nie jest dostosowana do potrzeb osób niewidomych. Na stronie nie zamieszczono żadnych przycisków ułatwiających nawigację. Treść opublikowanych w serwisie komunikatów, po rozwinięciu, wyświetla się u dołu strony, co dodatkowo utrudnia ich odczytanie. Na stronie głównej zamieszczono odnośnik do sekcji „kontakt”, jednak dane teleadresowe nie zostały oznaczone żadnym przyciskiem nawigującym.

Witryna zawiera liczne niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ●

53. *Witryna Rady Ochrony Pamięci i Męczeństwa* <http://www.radaopwim.gov.pl>

Strona Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w czasie badania była przebudowywana.

54. *Witryna Rządowego Centrum Legislacji* <http://www.rcl.gov.pl>

Witryna Rządowego Centrum Legislacji tylko w części jest dostępna dla osób niewidomych. Podstawowym brakiem są niedogodności nawigacyjne. Zamieszczone na stronie przyciski TABEL pozwalają na wyszukanie interesującego użytkownika artykułu. Inne dostępne przyciski nawigacyjne to klawisze LISTY, które oddzielają poszczególne sektory serwisu. Użytkownik niewidomy ma jednak znaczne trudności z poruszaniem się po stronie. Treść opublikowanych w serwisie komunikatów jest dostępna wyłącznie po uprzednim zapisaniu ich na dysku komputera. Dane teled adresowe nie zostały wyróżnione żadnym przyciskiem nawigacyjnym. Na stronie występują nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ●

55. *Witryna Rzecznika Praw Dziecka* <http://www.brpd.gov.pl>

Witryna Rzecznika Praw Dziecka nie została wyposażona w żadne ułatwienia nawigacyjne dla niewidomych użytkowników. Na stronie głównej znajduje się dział „aktualności”, jednak poszczególne artykuły nie zostały właściwie oznaczone. Tekst zamieszczonych na stronie komunikatów jest możliwy do odczytania bez potrzeby zapisywania go na dysku komputera. Dane teled adresowe Rzecznika są niedostępne dla osoby niewidomej. Strona nie zawiera niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ●

56. *Witryna Rzecznika Praw Obywatelskich* <http://www.rpo.gov.pl>

Witryna Rzecznika Praw Obywatelskich została wyposażona w przyciski NAGŁÓWKÓW umożliwiające sprawną nawigację. Ciekawym rozwiązaniem jest zastosowanie klawisza „przejdź do treści”, umieszczonego przy pierwszym NAGŁÓWKU. Po skorzystaniu z odnośnika, wybrane

dokumenty nie pojawiają się na początku strony co utrudnia szybkie ich zlokalizowanie. Niewidomy użytkownik może zapoznać się na stronie z krótkim tekstem komunikatu, natomiast pełna treść dostępna jest w postaci plików w formacie PDF. Odnośnik do sekcji „kontakt” znajduje się na stronie głównej. Dane teleadresowe zostały prawidłowo oznaczone. W serwisie nie występują nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

57. *Witryna Sądu Najwyższego* <http://www.sn.pl>

Witrynę Sądu Najwyższego wyposażono w jeden przycisk nawigujący TABELI, wyróżniający dział „aktualności”. Opublikowane w serwisie dokumenty są dostępne na stronie, bez konieczności zapisywania ich na dysku komputera. Treść artykułu opublikowanego w serwisie można w całości odczytać na podstronie „aktualności”. Pozornie wydaje się to uproszczeniem, jednak w rzeczywistości utrudnia osobie niewidomej poruszanie się po serwisie. Dostępne na stronie dane teleadresowe sądu nie zostały oznaczone żadnym przyciskiem nawigującym.

Ocena witryny: ● ● ●

58. *Witryna Sejmu Rzeczypospolitej* <http://www.sejm.gov.pl>

Witryna Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej jest w znacznej części niedostępna dla niewidomych użytkowników. Na stronie głównej znajdują się informacje o różnym profilu, a brak ułatwień nawigacyjnych dodatkowo utrudnia poruszanie się po serwisie. Klawisze TABELI zamieszczono natomiast na podstronach poświęconych zagadnieniom szczegółowym. Opublikowane w serwisie dokumenty dostępne są wyłącznie w formacie plików PDF. Niewidomy użytkownik ma znaczne trudności w zlokalizowaniu na stronie danych teleadresowych Kancelarii Sejmu. W serwisie nie występują nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ●

59. *Witryna Senatu Rzeczypospolitej* <http://www.senat.gov.pl>

Na stronie głównej serwisu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nie zamieszczono żadnych ułatwień nawigacyjnych. Przyciski NAGŁÓWKÓW występują natomiast na podstronach witryny poświęconych zagadnieniom szczegółowym. Brak wyraźnej systematyki publikowanych komunikatów utrudnia osobie niewidomej poruszanie się po serwisie. Z wyjątkiem krótkich

informacji i ogłoszeń dokumenty udostępniono w formacie plików PDF. Odnośnik do działu „kontakt” znajduje się na stronie głównej. Witryna nie zawiera niezidentyfikowanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ●

60. *Witryna Straży Granicznej* <http://www.strazgraniczna.pl>

Witryna Straży Granicznej została wyposażona w narzędzia umożliwiające nawigację oraz podzielona na sekcje wyróżnione przyciskami NAGŁÓWKÓW. Po skorzystaniu z odnośnika tekst szukanej informacji wyświetla się u dołu strony, co utrudnia jego odczytanie. Treść artykułów jest dostępna bez potrzeby zapisywania plików na dysku komputera. Na stronie głównej znajduje się odnośnik do sekcji „kontakt”. Dane teleadresowe zostały oznaczone przyciskiem NAGŁÓWKA. W serwisie występują nienazwane przyciski (także w środku publikowanych artykułów).

Ocena witryny: ● ● ● ●

61. *Witryna Trybunału Konstytucyjnego* <http://www.trybunal.gov.pl>

Witryna Trybunału Konstytucyjnego jest niedostępna dla niewidomych użytkowników. Chcąc zapoznać się z zawartością serwisu należy w pierwszej kolejności wybrać wersję językową. Na stronie głównej zamieszczono przyciski nawigujące RAMKI oraz jeden przycisk TABELI. Z uwagi na wadliwe rozmieszczenie nie wpływają one zasadniczo na usprawnienie nawigacji. Część przycisków RAMEK nie została prawidłowo oznaczona, na stronie brakuje także klawiszy NAGŁÓWKÓW. Dział „aktualności” znajduje się pod odnośnikiem na stronie głównej. Zapoznanie się z treścią dokumentów ułatwia przycisk nawigacyjny RAMKA. Adres Trybunału znajduje się na stronie głównej. Serwis zawiera dużą liczbę nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

62. *Witryna Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych* <http://www.udskior.gov.pl>

Witrynę Urzędu wyposażono w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW i klawisze LIST. Dział „aktualności” został wyróżniony NAGŁÓWKIEM. Każdą wiadomość opublikowaną w serwisie opatrzone odnośnikiem. Treść artykułów jest dostępną z poziomu strony internetowej i wyróżniona przyciskiem NAGŁÓWKA. Osobny odnośnik na stronie głównej kieruje do sekcji

„kontakt”. Dane teleadresowe Urzędu zostały prawidłowo oznaczone. Serwis nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

63. Witryna Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców <http://www.udsc.gov.pl>

Witryna Urzędu spełnia podstawowe standardy dostępności dla niewidomych użytkowników. Strona główna serwisu została wyposażona w przyciski NAGŁÓWKÓW wyróżniające poszczególne sekcje. Opublikowane na stronie komunikaty opatrzone odnośnikiem i krótką informacją o ich treści. Za pomocą klawiszy NAGŁÓWKÓW można szybko odnaleźć i zapoznać się z tekstem poszukiwanej informacji. Dokumenty są dostępne z poziomu strony bez potrzeby zapisywania plików na dysku komputera. Na stronie głównej znajduje się odnośnik do sekcji „kontakt”. Informacje teleadresowe zostały wyróżnione przyciskami NAGŁÓWKÓW. Serwis nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

64. Witryna Urzędu Dozoru Technicznego <http://www.udt.gov.pl>

Witryna Urzędu Dozoru Technicznego nie jest dostępna dla niewidomych użytkowników. Podstawową wadą serwisu jest brak ułatwień nawigacyjnych. Na stronie zamieszczono wprawdzie przyciski TABEL oraz LIST, jednak z uwagi na złe rozmieszczenie nie spełniają one swojej funkcji. Przycisk TABELI umieszczono pod działem „aktualności”, natomiast przycisk LISTY jest umieszczony między odnośnikami. Po rozwinięciu wybranego artykułu, niewidomy użytkownik ma trudność w zlokalizowaniu jego treści (nie została prawidłowo oznaczona). Podobny problem dotyczy działu „kontakt”. Dane teleadresowe nie zostały wyróżnione przyciskiem nawigacyjnym. W serwisie znajdują się liczne nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ●

65. Witryna Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej <http://www.ukie.gov.pl>

Strona główna witryny Urzędu została wyposażona w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW, które wyróżniają poszczególne sekcje. Osoba niewidoma ma jednak poważne trudności, aby zapoznać się z tekstem wybranych komunikatów (nie zostały prawidłowo oznaczone). Opublikowane w serwisie dokumenty są dostępne z poziomu strony, bez potrzeby zapisywania

ich na dysku komputera. Na stronie głównej znajduje się odnośnik do sekcji „kontakt”, jednak dane teleadresowe nie zostały wyróżnione żadnym klawiszem nawigacji. Serwis nie zawiera nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

66. Witryna Urzędu Komunikacji Elektronicznej <http://www.uke.gov.pl>

Witrynę Urzędu Komunikacji Elektronicznej wyposażono w szereg ułatwień nawigacyjnych dla niewidomych użytkowników. Poszczególne artykuły w sekcji „aktualności” zostały prawidłowo oznaczone. Po rozwinięciu tekstu użytkownik ma możliwość skorzystania z przycisku NAGŁÓWKA, co dodatkowo ułatwia zapoznanie się z informacją. Komunikaty są dostępne w całości na stronie Urzędu, bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Na stronie głównej znajduje się odnośnik do sekcji „kontakt”, a dane teleadresowe zostały wyróżnione za pomocą przycisku NAGŁÓWKA. Wadą strony jest znaczna ilość nienazwanych odnośników, których nie rozpoznaje program udźwiękowiający.

Ocena witryny: ● ● ● ●

67. Witryna Urzędu Lotnictwa Cywilnego <http://www.ulc.gov.pl>

Witryna Urzędu Lotnictwa Cywilnego została wyposażona w ułatwienia dla niewidomych użytkowników. Poszczególne sekcje serwisu zostały oznaczone przyciskami NAGŁÓWKÓW. Poszczególne artykuły zamieszczone w dziale „aktualności” również zostały prawidłowo wyróżnione. Opublikowane w serwisie komunikaty można odczytać bezpośrednio na stronie, bez potrzeby zapisywania plików na dysku komputera. Dane teleadresowe wyróżniono za pomocą przycisku NAGŁÓWKA. W serwisie występują przyciski, których program udźwiękowiający nie rozpoznaje.

Ocena witryny: ● ● ● ●

68. Witryna Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów <http://www.uokik.gov.pl>

Witryna Urzędu jest dobrze dostosowana do potrzeb osób niewidomych. Wszystkie artykuły zostały oznaczone przyciskami nawigującymi NAGŁÓWKÓW. Po rozwinięciu wybranego komunikatu, tekst wyświetla się u góry strony, co dodatkowo ułatwia jego odczytanie. Dokumenty dostępne są w całości na stronie bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera.

Jedynie dane teleadresowe Urzędu nie zostały wyróżnione żadnym przyciskiem nawigującym, przez co osoba niewidoma ma trudność w ich odszukaniu. W serwisie nie występują niezidentyfikowane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ● ●

69. Witryna Urzędu Patentowego <http://www.uprp.pl>

W serwisie Urzędu Patentowego wprowadzono liczne rozwiązania ułatwiające osobie niewidomej sprawną nawigację. Każda opublikowana informacja została opatrzona odnośnikiem. Dokumenty są w całości dostępne na stronie bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Odnośnik do sekcji „kontakt” znajduje się na stronie głównej, a dane teleadresowe Urzędu zostały oznaczone za pomocą przycisków NAGŁÓWKÓW. W serwisie nie występują nienazwane klawisze.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

70. Witryna Urzędu Regulacji Energetyki <http://www.ure.gov.pl>

Witryna Urzędu Regulacji Energetyki jest dobrze dostosowana do potrzeb niewidomych użytkowników. Poszczególne sekcje i artykuły zostały wyróżnione za pomocą przycisków nawigujących NAGŁÓWKÓW, a po rozwinięciu, tekst komunikatu wyświetla się u góry strony. Taka konstrukcja serwisu znacznie przyspiesza wyszukiwanie informacji. Opublikowane dokumenty są dostępne w całości bezpośrednio ze strony internetowej. Dane teleadresowe zostały wyróżnione przyciskiem NAGŁÓWKA. Serwis nie zawiera niezidentyfikowanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

71. Witryna Urzędu Służby Cywilnej <http://www.dsc.kprm.gov.pl>

Serwis Urzędu Służby Cywilnej wyposażono w przyciski NAGŁÓWKÓW, które z uwagi na złe umiejscowienie nie zawsze spełniają swoją rolę. Klawisze nawigacyjne zamieszczono przy niektórych odnośnikach, ale nie oznaczono w ten sposób działu „aktualności”. W serwisie znajduje się jeden przycisk TABELI, ale nie wyróżnia on żadnych istotnych dla użytkowników wiadomości. Treść komunikatów rozwija się po skorzystaniu z odnośników. Dokumenty dostępne są w całości z poziomu strony internetowej bez potrzeby zapisywania plików na dysku

komputera. Dane teleadresowe nie zostały oznaczone przyciskiem nawigacji. Serwis nie zawiera klawiszy, których program udźwiękowiający nie rozpoznaje.

Ocena witryny: ● ●

72. *Witryna Urzędu Transportu Kolejowego* <http://www.utk.gov.pl>

Witryna Urzędu Transportu Kolejowego jest dobrze dostosowana do potrzeb niewidomych użytkowników. Na stronie głównej oraz na podstronach serwisu zamieszczono przyciski NAGŁÓWKÓW ułatwiające nawigację. Każdy komunikat opatrzone odnośnikiem. Opublikowane dokumenty są dostępne w całości bez potrzeby zapisywania ich na dysku komputera. Odnośnik do sekcji „kontakt” znajduje się na stronie głównej, a dane teleadresowe wyróżniono przyciskiem NAGŁÓWKA. W serwisie nie występują nienazwane przyciski.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

73. *Witryna Urzędu Zamówień Publicznych* <http://www.uzp.gov.pl>

Serwis Urzędu Zamówień Publicznych spełnia podstawowe standardy dotyczące dostępności dla niewidomych użytkowników. Na stronie głównej zamieszczono przyciski NAGŁÓWKÓW, dzielące witrynę na sektory tematyczne. W dziale aktualności znajdują się artykuły opatrzone odnośnikami i możliwe do odczytania z poziomu strony internetowej. Dane teleadresowe zostały prawidłowo oznaczone. Serwis nie zawiera nienazwanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

74. *Witryna Wojskowej Agencji Mieszkaniowej* <https://www.wam.net.pl>

Dobrze dostosowaną stronę posiada Wojskowa Agencja Mieszkaniowa. Zamieszczone w serwisie przyciski NAGŁÓWKÓW umożliwiają sprawną nawigację. Każdy komunikat został opatrzone odnośnikiem i klawiszem nawigacji. Treść dokumentu jest dostępna w całości na stronie internetowej, bez potrzeby zapisywania pliku na dysku komputera. Odnośnik do sekcji „kontakt” znajduje się na stronie głównej, a dane teleadresowe są oznaczone przyciskiem NAGŁÓWKA. Serwis nie zawiera nienazwanych klawiszy.

Ocena witryny: ● ● ● ● ●

75. *Witryna Wyższego Urzędu Górniczego* <http://www.wug.gov.pl>

Witryna Urzędu została skonstruowana w oparciu o przyciski akcji, co uniemożliwia sprawne korzystanie z niej osobom niewidomym. Wyszukiwanie informacji jest dodatkowo utrudnione przez znaczną ilość nienazwanych przycisków. Zamieszczone w dziale „aktualności” odnośniki nie pozwalają niewidomym użytkownikom na szybkie zapoznanie się z komunikatami. Na stronie opublikowano jedynie skróty dostępnych informacji. Pełny tekst dokumentu dostępny jest po zapisaniu pliku na dysku komputera. Dział „aktualności” wyróżniono przyciskiem nawigującym TABELI. Dane teled adresowe nie zostały prawidłowo oznaczone.

Ocena witryny: ● ●

76. *Witryna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych* <http://e-inspektorat.zus.pl>

Witryna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nie została wyposażona w przyciski nawigujące NAGŁÓWKÓW. Na stronie występują natomiast rozwijane klawisze LISTY. Witryna Zakładu zawiera liczne i źle oznakowane odnośniki, co utrudnia osobom niewidomym sprawną nawigację. Dział „aktualności” nie został prawidłowo oznaczony. Teksty artykułów są opatrzone odnośnikami i dostępne w całości na stronie internetowej. Do sekcji „kontakt” prowadzi grupa źle oznakowanych odnośników. Strona zawiera znaczną ilość nienazwanych przycisków.

Ocena witryny: ● ●

V. PODSUMOWANIE

W raporcie o dostępności witryn internetowych dla osób niewidomych przebadano funkcjonalność **93 stron instytucji publicznych**. Przeprowadzona analiza wskazuje, jak znikomy procent serwisów publicznych jest rzeczywiście dostępny dla użytkowników z dysfunkcją wzroku.

Do wyróżniających się serwisów należą: strona Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, strona Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, strona Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, strona Ministerstwa Sprawiedliwości, strona Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, strona Instytutu Pamięci Narodowej, strona Komendy Głównej Policji, strona Państwowej Komisji Wyborczej, strona Państwowego Gospodarstwa Leśnego, strona Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, strona Polskiej Organizacji Turystycznej, strona Rzecznika Praw Obywatelskich, strona Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych, strona Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców, strona Urzędu Patentowego, strona Urzędu Regulacji Energetyki, strona Urzędu Transportu Kolejowego, strona Urzędu Zamówień Publicznych oraz strona Wojskowej Agencji Mieszkaniowej. Strony te stanowią **niespełna 20%** wszystkich przebadanych serwisów instytucji publicznych.

Najczęściej występującym błędem jest brak jakichkolwiek udogodnień nawigacyjnych dla użytkowników niewidomych. Przeszkodę stanowią także nienazwane, bądź oznakowane wadliwie klawisze i odnośniki, których znaczenia nie odczytuje program udźwiękowiający. Serwisy internetowe ulegają częstym i dynamicznym zmianom. Wskazane w niniejszym raporcie uchybienia mogą się okazać w przyszłości nieaktualne odnośnie do konkretnej witryny. W ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich materiał ten może być jednak cenną wskazówką dla twórców stron internetowych, zawiera bowiem informacje o najpopularniejszych błędach popełnianych podczas konstruowania oraz zamieszczania informacji w serwisie instytucji publicznej. Uwzględnienie przedstawionych w niniejszym materiale postulatów może realnie przyczynić się do zwiększenia dostępności stron internetowych dla osób niewidomych, a tym samym do stworzenia warunków dla czynnego uczestniczenia osób niepełnosprawnych w życiu publicznym.

VI. SPIS TREŚCI

	Ocena witryny:	Str.:
1. I. WSTĘP		2
2. II. METODOLOGIA RAPORTU		4
3. III. MINISTERSTWA		5
4. Ministerstwo Edukacji Narodowej	● ● ● ●	5
5. Ministerstwo Finansów	● ● ●	5
6. Ministerstwo Gospodarki	● ●	5
7. Ministerstwo Infrastruktury	●	6
8. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	● ● ● ● ●	6
9. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	● ● ●	7
10. Ministerstwo Obrony Narodowej	●	7
11. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	● ● ● ● ●	7
12. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	● ●	8
13. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego	● ●	8
14. Ministerstwo Skarbu Państwa	● ● ● ●	9
15. Ministerstwo Sportu i Turystyki	●	9
16. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	● ● ● ● ●	9
17. Ministerstwo Spraw Zagranicznych	●	10
18. Ministerstwo Sprawiedliwości	● ● ● ● ●	10
19. Ministerstwo Środowiska	● ● ●	11

20.	Ministerstwo Zdrowia	●	11
21.	IV. INNE URZĘDY I INSTYTUCJE PAŃSTWOWE		12
22.	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego	● ●	12
23.	Agencja Nieruchomości Rolnych	● ●	12
24.	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	● ●	12
25.	Agencja Rezerw Materialowych	● ● ●	13
26.	Agencja Rynku Rolnego	● ●	13
27.	Agencja Wywiadu	● ●	14
28.	Archiwa Państwowe	●	14
29.	Biuro Bezpieczeństwa Narodowego	● ● ●	14
30.	Biuro Ochrony Rządu	●	15
31.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	●	15
32.	Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych	●	15
33.	Główny Inspektorat Farmaceutyczny	● ●	16
34.	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	● ●	16
35.	Główny Inspektorat Sanitarny	●	16
36.	Główny Inspektorat Transportu Drogowego	● ● ● ● ●	17
37.	Główny Inspektorat Weterynarii	● ●	17
38.	Główny Urząd Kartografii i Geodezji	● ● ●	18
39.	Główny Urząd Miar	●	18
40.	Główny Urząd Nadzoru Budowlanego	● ● ●	18

41. Główny Urząd Statystyczny	● ●	19
42. Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno - Spożywczych	● ●	19
43. Instytut Energii Atomowej	●	19
44. Instytut Pamięci Narodowej	● ● ● ● ●	20
45. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów	● ● ● ●	20
46. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	● ●	20
47. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej	● ● ●	21
48. Komenda Główna Policji	● ● ● ● ●	21
49. Komisja Nadzoru Finansowego	● ● ●	21
50. Komisja Papierów Wartościowych i Giełdy	● ● ●	22
51. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	● ●	22
52. Krajowa Szkoła Administracji Publicznej	● ● ● ●	22
53. Naczelny Sąd Administracyjny	● ● ●	23
54. Narodowy Bank Polski	● ●	23
55. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	● ●	23
56. Narodowy Fundusz Zdrowia	● ● ●	24
57. Najwyższa Izba Kontroli	●	24
58. Państwowa Agencja Atomistyki	● ●	24
59. Państwowa Inspekcja Pracy	●	25
60. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	● ●	25
61. Państwowa Komisja Wyborcza	● ● ● ● ●	25

62. Państwowe Gospodarstwo Leśne	● ● ● ● ●	26
63. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	● ● ● ● ●	26
64. Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych	● ●	26
65. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	● ● ●	27
66. Polska Akademia Nauk	● ● ●	27
67. Polska Organizacja Turystyczna	● ● ● ● ●	27
68. Polski Instytut Spraw Międzynarodowych	● ●	28
69. Polski Komitet Normalizacyjny	● ● ●	28
70. Polskie Centrum Akredytacji	● ●	28
71. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji	● ●	29
72. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej - Kancelaria	●	29
73. Rada ds. Uchodźców	●	29
74. Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa		30
75. Rządowe Centrum Legislacji	● ● ●	30
76. Rzecznik Praw Dziecka	●	30
77. Rzecznik Praw Obywatelskich	● ● ● ● ●	30
78. Sąd Najwyższy	● ● ●	31
79. Sejm Rzeczypospolitej	● ●	31
80. Senat Rzeczypospolitej	● ● ●	31
81. Straż Graniczna	● ● ● ●	32
82. Trybunał Konstytucyjny	● ●	32

83. Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych	● ● ● ● ●	32
84. Urząd ds. Repatriacji i Cudzoziemców	● ● ● ● ●	33
85. Urząd Dozoru Technicznego	●	33
86. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej	● ●	34
87. Urząd Komunikacji Elektronicznej	● ● ● ●	34
88. Urząd Lotnictwa Cywilnego	● ● ● ●	34
89. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	● ● ● ●	34
90. Urząd Patentowy	● ● ● ● ●	35
91. Urząd Regulacji Energetyki	● ● ● ● ●	35
92. Urząd Służby Cywilnej	● ●	35
93. Urząd Transportu Kolejowego	● ● ● ● ●	36
94. Urząd Zamówień Publicznych	● ● ● ● ●	36
95. Wojskowa Agencja Mieszkaniowa	● ● ● ● ●	36
96. Wyższy Urząd Górniczy	● ●	37
97. Zakład Ubezpieczeń Społecznych	● ●	37
98. V. PODSUMOWANIE		38
99. VI. SPIS TREŚCI		39

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Zespół Prawa Konstytucyjnego i Międzynarodowego

Opracowanie: Krzysztof Wiśniewski
Współpraca: Anna Błaszczak, Izabela Błaszczyk, Mirosław Wróblewski